

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 8 października 2018 r.

Znak: WK-610/28/4/18

Pan
Robert Piętka
Wójt Gminy
Milówka

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach: 27 czerwca 2018 r. do 3 sierpnia 2018 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Milówka za okres od 1 stycznia 2014 r. do 3 sierpnia 2018 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 9 sierpnia 2018 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561).

W zakresie udzielania i realizacji zamówień publicznych:

- *W zakresie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przeprowadzonego w 2017 r. w trybie przetargu nieograniczonego na roboty budowlane pn.: „Zmiana sposobu użytkowania piętra południowo-zachodniego skrzydła budynku Gimnazjum na Przedszkole wraz z projektem przebudowy części parteru w celu lokalizacji nowej kuchni oraz budowę nowego węzła sanitarnego w miejscu istniejącego magazynu – ETAP I” zaniechano odrzucenia oferty wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia, a następnie dokonanie wyboru tej oferty jako najkorzystniejszej, pomimo że powinna ona podlegać odrzuceniu.*

Powyższym Zamawiający dopuścił się naruszenia art. 89 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 82 ust. 3 i art. 7 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami, zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli jej treść nie odpowiada treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia (z zastrzeżeniem art. 87 ust. 2 pkt 3), treść oferty musi odpowiadać treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, a nadto zamawiający przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców, a zamówienia udziela się wyłącznie wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami ustawy.

Poprawienie przez zamawiającego w ofercie innych omyłek polegających na niezgodności oferty ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, niepowodujących istotnych zmian w treści oferty i jednocześnie niezwłoczne zawiadomienie o tym wykonawcy, którego oferta została poprawiona, zwalnia zamawiającego z obowiązku odrzucenia takiej oferty (art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych).

Jedyną ofertę w postępowaniu złożyło Konsorcjum Firm tj. Przedsiębiorstwo Robót Budowlanych „WIECHA” Wiesław Fiedor z Pietrzykowic (Lider) oraz Przedsiębiorstwo Robót Budowlanych „ALMEX” Jan Stolarczyk z Żywca (Partner) z ceną brutto 248.283,50 zł. Niezgodność oferty złożonej przez ww. Konsorcjum Firm ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia polegała na braku wyceny w kosztorysie ofertowym (pusta, niewypełniona pozycja kosztorysu) robót „załadowania i wywiezienia materiałów z rozbiórki”. Roboty te nie zostały również wycenione w innej pozycji kosztorysu ofertowego. Z przedmiaru robót wynikało, że materiałami z rozbiórki, które wykonawca winien załadować i wywieźć, były m. in. ościeżnice drewniane i okna przewidziane do likwidacji, gruz ceglany z otworów drzwiowych, rozebranych ścianek, wykładziny z tworzyw sztucznych, płytki z kamieni sztucznych z rozebranych posadzek, płytki z wykładziny ściennej, balustrady schodowe, elementy betonowe zbrojone, dachówki i elementy więźby. Zamawiający w kosztorysie inwestorskim wycenił wykonanie robót „załadowania i wywiezienia materiałów z rozbiórki” na kwotę 1.094,28 zł.

Zamawiający w specyfikacji istotnych warunków zamówienia wymagał od wykonawcy wyliczenia ceny oferty w oparciu o kosztorys ofertowy w sposób następujący:

- podstawą obliczenia ceny oferty były: przedmiar robót, projekt budowlany i specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych, stanowiące załączniki do specyfikacji,*
- kosztorys ofertowy należało sporządzić metodą kalkulacji uproszczonej, ściśle według kolejności pozycji wyszczególnionych w przedmiarze robót,*
- wykonawca miał określić ceny jednostkowe netto oraz wartości netto dla wszystkich wymienionych pozycji, a następnie zsumować je i powiększyć o podatek od towarów i usług (VAT) wg obowiązujących stawek,*
- wykonawca, obliczając cenę oferty, musiał zawrzeć w kosztorysie ofertowym wszystkie pozycje wraz z ich opisem zawartym w przedmiarze robót oraz ilości robót opisane w przedmiarze robót, z uwzględnieniem zapisów ujętych w specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych oraz pozostałej dokumentacji stanowiącej opis przedmiotu zamówienia,*
- wykonawca nie mógł samodzielnie wprowadzić zmian do przedmiaru robót ani pozostałej części dokumentacji.*

Pominięcie pozycji robót dotyczących „załadowania i wywiezienia materiałów z rozbiórki” w kosztorysie ofertowym spowodowało, że zobowiązanie wykonawcy Konsorcjum Firm, które wyraził w swojej ofercie i przez złożenie tej oferty na siebie przyjął, było niezgodne z zakresem zobowiązania, które zamawiający opisał w specyfikacji istotnych warunków zamówienia i którego przyjęcia oczekiwał. Tym samym, treść oferty wykonawcy Konsorcjum Firm nie odpowiadała treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia i podlegała odrzuceniu.

Pozostawienie przez wykonawcę pustej pozycji (w tym brak określenia składnika cenotwórczego, jakim jest cena jednostkowa) w kosztorysie ofertowym uniemożliwiło zamawiającemu zastosowanie procedury wskazanej w art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, tzn. samodzielnego wyliczenia ceny pominiętej pozycji robót, z powodu braku danych.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, wykonawca w czasie realizacji inwestycji wszystkie odpady budowlane wywiózł z placu budowy oraz poddał utylizacji na wysypisku śmieci, a Gmina Milówka nie wypłaciła żadnego dodatkowego wynagrodzenia za wywóz odpadów. Wykonawca nie pozostawił na placu budowy żadnych odpadów budowlanych, teren wokół Przedszkola i sam budynek został uporządkowany.

Czynności badania i oceny ofert w niniejszym postępowaniu dokonywał trzyosobowy skład Komisji Przetargowej powołanej zarządzeniem Nr 0050-80/2014 Wójta Gminy Milówka z dnia 30 grudnia 2014 r. działającej zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 1 do zarządzenia Nr 0050-108/2011 Wójta Gminy Milówka z dnia 30 listopada 2011 r. Zatwierdzenia wyników postępowania, w tym wyników badania i oceny ofert, tzn. uznania oferty Konsorcjum Firm za ważną, dokonał p. Robert Piętka – Wójt Gminy.

– W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w 2018 r. zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania p.n. „Adaptacja budynku starej remizy strażackiej w Milówce na cele prowadzenia usług aktywizacji społeczno-zawodowej w formule zaprojektuj i wybuduj” (oznaczenie sprawy: RRG.271.3.2018):

- nieprawidłowo wypełniono protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, co polegało na zaniechaniu zawarcia w punkcie 18 „Najkorzystniejsza oferta” podpunkcie 3 informacji o części zamówienia (opracowanie dokumentacji projektowej) zleconej przez wykonawcę podwykonawcom wraz z nazwą firmy, imionami i nazwiskami oraz adresami znanych podwykonawców.

Powyższe było wymagane art. 96 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisu, w trakcie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający sporządza protokół, zawierający co najmniej imię i nazwisko albo nazwę wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, oraz powody wyboru jego oferty, a także, jeśli jest to wiadome, wskazanie części zamówienia, którą ten wykonawca zamierza zlecić do wykonania osobom trzecim, i jeśli jest to wiadome w danym momencie - imiona i nazwiska albo nazwy ewentualnych podwykonawców.

Wykonawca w swojej ofercie wskazał imiona i nazwiska podwykonawców (oraz nazwę firmy), przy pomocy których zamierzał wykonać część zamówienia, tj. opracowanie dokumentacji projektowej. Te same informacje dotyczące podwykonawców zostały zapisane także w treści umowy na przedmiotowe zadanie.

Protokół postępowania został sporządzony na druku ZP-PN, którego wzór stanowił załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1128), przez Sekretarza Komisji Przetargowej – Referenta ds. zamówień publicznych. Protokół zatwierdził p. Robert Piętka – Wójt Gminy.

W trakcie kontroli sporządzono „uzupełnienie do protokołu”, w którym w pozycji 18 zawarto wymagane informacje o podwykonawcach.

- podano błędne informacje w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia zamieszczonym pod nr 500062822-N-2018 w Biuletynie Zamówień Publicznych, w sekcji IV pkt IV.7, dotyczących informacji na temat podwykonawstwa. W ogłoszeniu zamieszczono informację, że wykonawca nie przewiduje powierzenia wykonania części zamówienia podwykonawcom, pomimo, że z oferty wykonawcy i umowy zawartej z wykonawcą wynikało, że część zamówienia (opracowanie dokumentacji projektowej) zostanie wykonana przez podwykonawców. Ponadto przed zamieszczeniem ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych wykonawca przedłożył zamawiającemu

umowę podwykonawczą na opracowanie dokumentacji projektowej zawartą z podwykonawcami.

Zgodnie ze wzorem ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, stanowiącym załącznik nr 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1127) w sekcji IV pkt IV.7 wzoru zatytułowanej „Informacje na temat podwykonawstwa” zamieszcza się informacje o przewidywanym przez wykonawcę powierzeniu części zamówienia podwykonawcom.

Pracownikiem odpowiedzialnym za przygotowanie i opublikowanie ogłoszenia o udzielenie zamówienia był Referent ds. zamówień publicznych w Referacie Inwestycji i Rozwoju Gminy. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Milówka biorącymi udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych w zakresie:

- prawidłowego dokonywania oceny ofert złożonych przez wykonawców pod kątem przesłanek odrzucenia oferty, stosownie do art. 89 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 82 ust. 3 i art. 7 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 z późn. zm.),
- prezentowania wiarygodnych (wynikających z dokumentów) danych w ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia zgodnie ze wzorem, stanowiącym załącznik nr 4 do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. poz. 1127), dotyczących informacji na temat podwykonawstwa,
- wypełniania protokołów postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie zamieszczania w nich informacji o części zamówienia, którą wyłoniony w przetargu wykonawca zamierza zlecić do wykonania osobom trzecim, stosownie do art. 96 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych w związku z dyspozycjami zawartymi w punkcie 18 podpunkcie 3 wzoru protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego – druku ZP-PN, stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. poz. 1128), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- W zakresie przeprowadzonego postępowania (w latach 2014 - 2018 jedyne zakończone wynikiem pozytywnym) na zbycie nieruchomości gruntowej zabudowanej – działki nr 1773/1, stwierdzono, że:
 - w wywieszonym w dniu 17 czerwca 2016 r. wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży (w tym działki nr 1773/1) wyznaczono nierealny i niezgodny z art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r., poz. 2147 z późn. zm.) termin do złożenia wniosku o nabycie tych nieruchomości

przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w ich nabyciu, tj. do dnia 18 maja 2012 r. Zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 12 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w wykazie określa się termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2, w myśl których termin złożenia wniosku nie może być krótszy niż 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia wykazu.

- w opublikowanym w dniu 1 grudnia 2017 r. ogłoszeniu o II przetargu nieograniczonym na sprzedaż ww. nieruchomości zabudowanej nie podano terminu przeprowadzenia pierwszego przetargu (28 sierpnia 2017 r.) na zbycie tej nieruchomości zakończonego wynikiem negatywnym, co naruszyło art. 38 ust. 2 (drugie zdanie) ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie z ww. przepisem, w ogłoszeniu o przetargu podaje się informacje zamieszczone w wykazie oraz czas, miejsce i warunki przetargu, a w razie ogłoszenia kolejnego przetargu lub rokowań, również terminy przeprowadzenia poprzednich przetargów.

- zaniechano pisemnego zawiadomienia nabywcy nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży. Naruszono tym art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r., poz. 2147 z późn. zm.), stosownie do którego organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

Z wyjaśnień udzielonych w toku kontroli przez pracowników Referatu Inwestycji i Rozwoju Gminy wynika, że nabywca przedmiotowej nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży został poinformowany telefonicznie.

Prowadzenie całości spraw związanych ze sprzedażą nieruchomości stanowiących własność Gminy Milówka, w tym przygotowanie projektów wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, ogłoszeń o przetargach, a także zawiadamianie osób wyłonionych jako nabywcy nieruchomości o terminie i miejscu zawarcia umowy sprzedaży, należało do samodzielnego Referenta ds. gospodarki nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Inwestycji i Rozwoju Gminy.

- W zakresie przeprowadzonych w 2017 r., na podstawie art. 13h ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz. U. z 2016 r., poz. 1067 z późn. zm.), transakcji zamiany dwóch zabudowanych nieruchomości stanowiących własność Gminy Milówka, zaniechano sporządzenia wykazu nieruchomości, o którym mowa w art. 13h ust. 5 ww. ustawy. Stosownie do przywołanego przepisu, w przypadku, gdy gmina przeznaczy nieruchomości do zamiany wójt sporządza wykaz tych nieruchomości.

Przedmiotem zamiany były działki nr 3324/1 i działki nr 3324/2, na nieruchomości stanowiące własność dwóch osób fizycznych, tj. odpowiednio działkę nr 5391 i działkę nr 5424, które były położone na wyznaczonym na terenie Gminy Milówka obszarze, na którym nastąpiło zniszczenie lub uszkodzenie obiektów budowlanych w wyniku osunięcia ziemi.

Pracownikiem odpowiedzialnym za sporządzenie wykazu był samodzielny Referent ds. gospodarki nieruchomościami, nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Inwestycji i Rozwoju Gminy.

- W latach 2014 - 2018 zaniechano sporządzenia wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę, czym naruszono art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.). Stosownie do wskazanego przepisu, właściwy organ zobowiązany był sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę. Wykaz ten winien być wywieszony na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informacja o wywieszeniu tego wykazu powinna być podana do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.

Powyższe dotyczyło oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych/lokali użytkowych, na podstawie:

- ✓ umowy CRU-10/2017 z dnia 4 stycznia 2017 r. zawartej na okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2019 r. – grunt o pow. 35 m² pod kiosk wielobranżowy,
- ✓ umowy CRU-11/2017 z dnia 4 stycznia 2017 r. zawartej na okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2019 r. – grunt o pow. 56 m² pod kiosk handlowy i tereny zielone,
- ✓ umowy CRU-27/2014 z dnia 15 stycznia 2014 r. zawartej na okres od 15 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. – grunt o pow. 70 m² na cele handlowe,
- ✓ umowy CRU-6/2015 z dnia 8 stycznia 2015 r. zawartej na okres od 8 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2017 r. – grunt o pow. 70 m² na cele handlowe,
- ✓ umowy CRU-216/2015 z dnia 28 grudnia 2015 r. zawartej na okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2018 r. – grunt o pow. 6 m² pod wiatokiosk,
- ✓ umowy CRU-176/2016 z dnia 30 grudnia 2016 r. zawartej na okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. – lokal użytkowy o pow. 11 m² z przeznaczeniem na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie teleradiomechaniki,
- ✓ umowy CRU-192/2015 z dnia 30 października 2015 r. zawartej na okres od 1 listopada 2015 r. do 31 października 2018 r. – lokal użytkowy o pow. 43,88 m² na prowadzenie gabinetu stomatologicznego wraz z zapleczem sanitarno-higienicznym.

Zadania związane z oddaniem nieruchomości w dzierżawę, w tym sporządzanie i publikowanie wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę, wykonywał samodzielny Referent ds. gospodarki nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Inwestycji i Rozwoju Gminy.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Milówka w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowań na zbycie oraz oddawanie nieruchomości w dzierżawę stosownie do art. 35 ust. 1 i ust. 2 pkt 12 w związku z art. 34 ust. 1 i ust. 2, art. 38 ust. 2 oraz art. 41 ust. 1, ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r., poz. 121 z późn. zm.), a także w zakresie dokonywania zamiany nieruchomości gminnych na nieruchomości położone na wyznaczonym na terenie Gminy Milówka obszarze, na którym nastąpiło zniszczenie lub uszkodzenie obiektów budowlanych w wyniku osunięcia ziemi, stosownie do art. 13h ust. 5 ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz. U. z 2018 r., poz. 1345), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

- *Zaniechano opracowania planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, o którym od 1 stycznia 2017 r. mowa w art. 25 ust. 1 i ust. 2 (wcześniej ww. zagadnienie regulował art. 25 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 3) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami, gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości przez wójta, polega w szczególności na sporządzaniu planów wykorzystania zasobu.*

Zgodnie z zakresem czynności, prowadzenie spraw związanych z opracowywaniem planu wykorzystania gminnych zasobów nieruchomości stosownie z zapisem ustawy o gospodarce nieruchomościami, należały do samodzielnego Referenta ds. gospodarki nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Inwestycji i Rozwoju Gminy.

Osobą odpowiedzialną za gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości zgodnie z treścią art. 25 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, był p. Robert Piętka – Wójt Gminy Milówka.

Wniosek nr 3

Podjąć czynności zmierzające do opracowania planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, stosownie do art. 25 ust. 1, ust. 2 i ust. 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r., poz. 121 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- *W latach 2014 i 2016 nieprawidłowo zaangażowano środki pieniężne, otrzymane z budżetu państwa w grudniu 2014 r. oraz w grudniu 2016 r. na poczet dochodów roku następnego (części oświatowej subwencji ogólnej). Środki finansowe z subwencji otrzymanej:*
 - *w kwocie 694.967,00 zł na styczeń 2015 r. zostały wykorzystane na pokrycie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego w grudniu 2014 r.*
 - *w kwocie 161.640,42 zł na styczeń 2017 r. zostały wykorzystane na pokrycie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego w grudniu 2016 r.,**Naruszono tym art. 211 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) w związku z art. 3 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 4, art. 7 ust. 3 oraz art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.).*
W myśl art. 7 ust. 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, o przeznaczeniu środków otrzymanych z tytułu subwencji ogólnej decyduje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.
Równocześnie, wykorzystanie dochodów lat następnych na wydatki roku bieżącego świadczy o sfinansowaniu deficytu jednostki samorządu terytorialnego ze źródła nie wskazanego w art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Andrzeja Grzegorzka – Skarbnika Gminy, powodem takiego postępowania było wykonanie deficytu, który okazał się większy niż planowano. Na większy niż planowano deficyt złożyło się znaczące opóźnienie w realizacji dochodów majątkowych z refundacji wydatków poniesionych w 2014 r. w ramach realizacji zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej (PROW, EFRR). Podobnie w 2016 r. już na mniejszą skalę, pomimo dobrej relacji między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, zabrakło środków na rachunku budżetu.

Osobą odpowiedzialną za całość gospodarki finansowej Gminy Milówka był p. Robert Piętka – Wójt Gminy.

Wniosek nr 4

Zaprzestać finansowania budżetu danego roku dochodami roku następnego, stosownie do art. 211 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn.zm.) w związku z art. 3 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 4, art. 7 ust. 3 oraz art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1530).

- *W 2015 r. i 2017 r. dokonywano przelewów środków pieniężnych z rachunku bankowego „depozyty” tytułem zasilenia w środki rachunku podstawowego budżetu (organu). Na rachunku bankowym „depozyty” gromadzono środki pieniężne pochodzące z wpłat tytułem, wadium, zabezpieczeń należytego wykonania umowy, zabezpieczenia roszczeń. Przepisy art. 5 ust. 1, art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn.zm.), nie przewidywały możliwości dokonywania wydatków budżetu ze środków niebędących środkami publicznymi. Powyższe było także niezgodne z art. 45 ust. 8, art. 46 ust. 4 i art. 147 ust. 2 oraz art. 148 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn.zm.). Zgodnie z art. 45 ust. 8 tej ustawy, wadium wniesione w pieniądzu zamawiający przechowuje na rachunku bankowym, natomiast zgodnie z art. 46 ust. 4 ustawy, zamawiający zwraca wadium wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez wykonawcę. Według art. 147 ust. 2 ustawy, zabezpieczenia należytego wykonania umowy służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Natomiast zgodnie z art. 148 ust. 5 ustawy, jeżeli zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu, zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym oraz zwraca z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy.*

Przelewów środków dokonano z rachunku bankowego „depozyty” w dniach: 5 luty 2015 r. w kwocie 75.000,00 zł, 5 stycznia 2017 r. w kwocie 40.000,00 zł, 5 lipca 2017 r. w kwocie 50.000,00 zł, 4 sierpnia 2017 r. w kwocie 40.000,00 zł.

Zwrot środków z rachunku budżetu (organu) następował na rachunek bankowy „depozyty” w tym samym miesiącu lub w następnych. Na koniec 2015 r. i 2017 r. środki były zwrócone na rachunek bankowy „depozyty”.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Andrzeja Grzegorzka – Skarbnika Gminy, przyczyną wykorzystania środków z rachunku bankowego „depozyty” na zasilenie w środki rachunku budżetu (organu) była przejściowa trudna sytuacja finansowa rachunku budżetu (organu). Zasilenie rachunku następowało w okresach w których przypadał termin płatności składek ZUS. Zgodnie ze wskazaniem w wyjaśnieniach, dyspozycji środkami dokonali p. Andrzej Grzegorzek – Skarbnik Gminy Milówka oraz z upoważnienia Wójta Gminy p. Zbigniew Indyk – Sekretarz Gminy Milówka.

Wniosek nr 5

Zapewnić finansowanie zobowiązań Urzędu Gminy Milówka wyłącznie ze środków publicznych, bez wykorzystywania środków zgromadzonych na rachunku bankowym „depozyty”, mając na uwadze art. 5 ust.1, art.6 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) oraz art. 45 ust. 8, art. 46 ust. 4, art. 147 ust. 2 i art. 148 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 z późn. zm.).

- *W latach 2015 - 2018 (do dnia kontroli) Gmina Milówka zawarła umowy o kredyt w rachunku kredytowym, w których zawarto postanowienia uprawniające bank do dysponowania rachunkiem bieżącym Gminy. Naruszono tym art. 264 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), zgodnie z którym w celu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki nie można udzielić pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki samorządu terytorialnego.*

Dotyczyło to umowy nr 244/2018/10342/K z dnia 26 czerwca 2018 r. oraz umowy nr 244/2017/ 9906/K z dnia 1 grudnia 2017 r. na podstawie których bank udzielił kredytu z przeznaczeniem na pokrycie w ciągu roku przejściowego deficytu oraz sfinansowanie planowanego deficytu. W umowach tych Gmina Milówka upoważniała bank do pobierania z rachunku bieżącego oraz z wpływów na ten rachunek należnych rat, a z rachunku wydatków jednostki oraz z wpływów na ten rachunek, należnych odsetek, prowizji oraz innych należności związanych z przyznanym kredytem, przed wszystkimi innymi należnościami, z wyjątkiem należności z tytułów egzekucyjnych.

Powyższe umowy w imieniu Gminy Milówka podpisał p. Robert Piętka – Wójt Gminy, przy kontrasygnacie p. Andrzeja Grzegorzka – Skarbnika Gminy.

Wniosek nr 6

Ustanawiać prawne zabezpieczenie spłaty kredytów zaciąganych przez Gminę Milówka, zgodnie z art. 264 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W księgach rachunkowych budżetu (organu) w miesiącu grudniu 2015 r. i 2016 r. ujęto zapisem Wn-133-01 i Ma-904 odpowiednio kwoty 30.874,90 zł oraz 37.212,22 zł dotyczące operacji związanych z podjętymi uchwałami przez Radę Gminy Milówka ustalającymi wykaz wydatków niewygasających z końcem roku budżetowego 2015 i 2016, a dotyczące środków finansowych związanych z realizacją programu współpracy i wyjazdów nauczycieli, uczniów w ramach wymiany. W ten sposób pominięto ujmowanie operacji na kontach: 135, 225, 903, 961.*

Było to niezgodne z art. 263 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym, środki ujęte w wykazie, ustalonym w drodze uchwały organu stanowiącego j.s.t. są gromadzone na wyodrębnionym subkoncie podstawowego rachunku bankowego j.s.t. w związku z art. 40 ust. 4 pkt 1a) ww. ustawy, na podstawie którego Minister Finansów wydał rozporządzenie z dnia 5 lipca 2010 r., w którym w załączniku nr 2 wskazał plan kont dla budżetu j.s.t., w którym wskazano konta związane

z zapisami operacji dotyczących z wydatkami niewygasającymi: 135 – „Rachunek środków na niewygasające wydatki”, 225 – „Rozliczenie niewygasających wydatków”, 903 – „Niewykonane wydatki”, 904 – „Niewygasające wydatki”, 961- „Wynik wykonania budżetu”.

W wewnętrznych uregulowaniach wprowadzających zasady (politykę) rachunkowości zarządzeniem Nr 0050-11/2011 Wójta Gminy Milówka z dnia 3 lutego 2011 r. wraz z późniejszymi zmianami, ustalono zasady funkcjonowania ww. kont.

Według wyjaśnień Skarbnika Gminy, dokonano księgowania w księgach budżetu operacji Wn-13301 i Ma-904, ponieważ księgowania uruchomienia tych środków nie wystąpiły, bowiem środki te znajdowały się na rachunku wyodrębnionym w księgach jednostki Szkoły Podstawowej oraz Gimnazjum. Zapisy umowy o dofinansowanie jednoznacznie wskazywały, że wszelkie płatności w jej ramach będą dokumentowane na rachunek wskazany którego dysponentem jest Dyrektor Szkoły Podstawowej lub Gimnazjum.

W następnym roku po przedstawieniu przez Szkołę Podstawową czy Gimnazjum sprawozdania Rb-28NWS wyksięgowano wydatki zapisem Wn-904 i Ma-133-01. Uwarunkowania opisane wyżej w dalszej kolejności spowodowały brak księgowania na kontach budżetu: 135, 903, 225.

Skutkiem braku ww. księgowania na koncie 903, było nie wykazanie kwot wydatków niewygasających w bilansach z wykonania budżetu jednostek samorządu terytorialnego za lata 2015 - 2016 po stronie pasywów w poz. II.1.3. niewykonane wydatki (-), gdzie należałoby wykazać kwoty z konta 903 ze znakiem minus.

Ponadto ustalono, że w księgach rachunkowych budżetu utworzono konto 225-01 o nazwie – „Rozliczenie podatku Vat z Urzędem Skarbowym”. Konto to ma służyć do rozliczenia podatku VAT z Urzędem Skarbowym w ramach prowadzonej centralizacji rozliczeń podatku VAT w Gminie Milówka.

Jednocześnie istniało konto 225 o nazwie „Rozliczenie niewygasających wydatków, które w 2017 r. nie wykazywało żadnych obrotów, natomiast na wydrukach zestawienie obrotów i sald za 2017 r. - syntetyka dla konta 225 - przypisana jest nazwa „Rozliczenie niewygasających wydatków”, łącząc obroty z konta 225 i 225-01 i wykazuje na dzień 31 grudnia saldo po stronie Wn w wysokości 4.105,05 zł.

W wewnętrznych uregulowaniach wprowadzających zasady (politykę) rachunkowości zarządzeniem Nr 0050-11/2011 Wójta Gminy Milówka z dnia 3 lutego 2011 r. wraz z zmianami w późniejszych 15 zarządzeniach, nie ma zapisu dotyczącego wprowadzenia do planu kont budżetu (organu) konta 225-01 o nazwie – „Rozliczenie podatku Vat z Urzędem Skarbowym”.

Naruszono tym zasady funkcjonowania konta 225 określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.).

Obecnie ww. zasady funkcjonowania konta 225 reguluje rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911).

Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych budżetu (organu) należały do pracowników w Referacie Finansów i Podatków. Bezpośredni nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu, a pośrednio także p. Andrzej Grzegorzek – Skarbnik Gminy Milówka.

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansów i Podatków w zakresie prawidłowego ujmowania operacji dotyczących wydatków niewygasających z końcem roku budżetowego na kontach 135, 225, 903, 904, 961 oraz operacji dotyczących rozliczania podatku VAT z Urzędu Skarbowego, stosownie do zasad funkcjonowania ww. kont określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

- *Na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych w 2016 r., 2017 r. na poszczególnych kontach budżetu (organu) wykazano stany aktywów i pasywów w kwotach innych od występujących na dzień ich zamknięcia odpowiednio w 2015 r., 2016 r. Naruszono tym art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.*

Powyższe stwierdzono w przypadku następujących kont budżetu (organu): 224 – „Rozrachunki budżetu”, 260 – „Zobowiązania finansowe”, 909 – „Rozliczenia międzyokresowe”.

Zgodnie z wyjaśnieniami, przyczynami ww. nieprawidłowości było: nie wykrycie wcześniej niezgodności, czyli przed operacją zamknięcia ksiąg rachunkowych oraz ujęcie dokumentu wyksięgowania spłaconych w 2016 r. odsetek od obligacji, pożyczek przez pracownika w niewłaściwym rejestrze księgowym w tzw. PKR zamiast PK. System komputerowy FK działa w ten sposób, że w rejestrze PKR powinny być księgowane dokumenty generowane automatycznie na podstawie wprowadzonych reguł przeksięgowania. Każde wprowadzenie dokumentu ręcznie (jak to było w tym przypadku) po zamknięciu roku zostaje usunięte księgowaniem automatycznym.

Obowiązki i odpowiedzialność w zakresie prowadzenia rachunkowości budżetu (organu) należały do p. Andrzeja Grzegorzka – Skarbnika Gminy Milówka.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansów i Podatków w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej kont budżetu (organu): 224, 260, 909 w sposób zapewniający zgodność bilansu zamknięcia z bilansem otwarcia, stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

- W latach 2014 - 2018 (do dnia kontroli) nie prowadzono szczegółowej ewidencji analitycznej do konta 134 – „Kredyty bankowe” i 260 – „Zobowiązania finansowe”, umożliwiającej ustalenie stanu zadłużenia według umów kredytowych, umów pożyczek oraz umów emisji obligacji w systemie komputerowym FK.

Ewidencja taka była prowadzona w ewidencji ręcznej, wykorzystując program Excel. Powyższe pozostawało w sprzeczności z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz wewnętrznymi uregulowaniami wprowadzającymi zasady (politykę) rachunkowości zawartymi w zarządzeniu Nr 0050-11/2011 Wójta Gminy Milówka z dnia 3 lutego 2011 r. wraz ze zmianami w późniejszych 15 zarządzeniach, gdzie określono technikę prowadzenia ksiąg – księgi rachunkowe jednostki prowadzone są za pomocą komputera. Księgi pomocnicze (konta analityczne) stanowią zapisy uszczegóławiające dla wybranych kont księgi głównej. Zapisy na kontach analitycznych dokonywane są zgodnie z zasadą zapisu powtarzalnego. Ich forma dostosowywana jest za każdym razem do przedmiotu ewidencji konta głównego. Księgi rachunkowe jednostki budżetowej prowadzone są z wykorzystaniem programu komputerowego Finanse System Finansowo Księgowy zakupiony w firmie REKORD Systemy Informatyczne Sp. z o.o.

W myśl art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące: sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, a zgodnie z art. 10 ust. 2 ww. ustawy, kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej należały do obowiązków pracowników Referatu Finansów i Podatków. Nadzór w tym zakresie pełnił Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 9

Zaprowadzić szczegółową ewidencję analityczną do kont 134 i 260, stosownie do wymogów art. 16 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn.zm.) oraz wewnętrznych uregulowań wprowadzających zasady (politykę) rachunkowości zarządzeniem Nr 0050-11/2011 Wójta Gminy Milówka z dnia 3 lutego 2011 r. wraz z późniejszymi zmianami.

- W bilansach z wykonania budżetu Gminy Milówka sporządzonych wg stanu na: 31 grudnia 2014 r., 2015 r. 2016 r., 2017 r. nie wykazano zobowiązań finansowych w pozycji I.1.1. „Zobowiązania finansowe krótkoterminowe (do 12 miesięcy)”, a zobowiązania krótkoterminowe wykazano w pozycji I.1.2. „Zobowiązania długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)”.

Naruszono tym art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.).

Zgodnie z definicją zawartą w powyższym przepisie ustawy o rachunkowości, przez zobowiązania krótkoterminowe rozumie się ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług,

a także całość lub część tych pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zgodnie z harmonogramami spłat rat zaciągniętych pożyczek oraz w 2017 r. kredytów, Gmina Milówka z ww. tytułów posiadała zobowiązania przypadające do spłaty w roku następnym, tj. na dzień: 31 grudnia 2014 r. w wysokości 154.872,00 zł, 31 grudnia 2015 r. w wysokości 100.453,00 zł, 31 grudnia 2016 r. w wysokości 82.310,80 zł, 31 grudnia 2017 r. w wysokości 190.231,00 zł oraz wykup obligacji w 2017 r. i 2018 r. po 1.300.000,00 zł.

Powyższe wartości zostały ujęte w poz. I.1.2. jako zobowiązania długoterminowe (powyżej 12 miesięcy).

Ponadto, w bilansach z wykonania budżetu wg stanu na 31 grudnia 2015 r., 2016 r. 2017 r. nie wykazywano danych w informacjach uzupełniających dotyczących udzielonych gwarancji i poręczeń pomimo, że w ewidencji pozabilansowej budżetu (organu) widniało saldo po stronie Ma na koncie 270 – „Rozrachunki z tytułu zobowiązań niewymagalnych z tytułu poręczeń i gwarancji” w kwotach odpowiednio: 3.637.634,20 zł, 3.165.899,10 zł, 2.710.221,20 zł.

Stosownie do § 17 ust. 6 ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządza się bilans zawierający informacje w zakresie ustalonym w formularzu bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Sporządzanie projektów bilansu z wykonania budżetu należało do Kierownika Referatu Finansów i Podatków, podległemu Skarbnikowi Gminy.

Bilanse z wykonania budżetu Gminy Milówka zostały podpisane przez p. Roberta Piętkę – Wójta Gminy i p. Andrzeja Grzegorzka – Skarbnika Gminy Milówka.

Wniosek nr 10

Sporządzając bilans z wykonania budżetu Gminy Milówka za lata 2018 i lata następne przestrzegać prawidłowego podziału zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek na krótkoterminowe i długoterminowe oraz wykazywania w informacji dodatkowej danych dotyczących udzielonych gwarancji i poręczeń, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.) oraz § 23 ust. 4, § 28 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911).

- Nieprawidłowo sporządzono sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych według stanu na koniec IV kwartału lat 2014 - 2017 jednostki budżetowej oraz jednostki samorządu terytorialnego, w wierszu A.N3.2 – depozyty na żądanie, poprzez wykazanie stanu środków pieniężnych wynikających z salda konta 133 – „Rachunek budżetu” odpowiednio w kwotach: za 2014 r. – 64.763,76 zł, za 2015 r. – 869.168,15 zł, za 2016 r. – 821.319,47 zł, za 2017 r. – 1.416.168,85 zł.*

Wykazując ww. kwoty pominięto odliczenie środków otrzymanych z tytułu subwencji oświatowej, która wpłynęła w grudniu danego roku z przeznaczeniem na styczeń roku następnego, dotacji które należałoby zwrócić w wyniku rozliczenia w następnym kwartale,

z uwzględnieniem okresu przejściowego oraz dodanie udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych (PIT, CIT) przekazanych w styczniu danego roku za grudzień poprzedniego roku.

Zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), w sprawozdaniu Rb-N w układzie przedmiotowym prezentowane są należności wynikające z następujących tytułów: depozyty - rozumiane jako wartość należności wynikających ze złożonych depozytów. Do depozytów zalicza się przede wszystkim depozyty złożone w banku. W kategorii depozyty jednostka nie wykazuje środków znajdujących się na rachunku bankowym na koniec IV kwartału, otrzymanych od innej jednostki lub na rzecz innej jednostki, które będzie zobowiązana zwrócić w wyniku rozliczenia w następnym kwartale, z uwzględnieniem okresu przejściowego, np. dotacji. Takie środki wykazuje jednostka, której zostały one zwrócone w kwartale następnego roku budżetowego i zaliczone przez nią do środków poprzedniego okresu sprawozdawczego, czyli IV kwartału. Jednostka nie wykazuje również środków, które otrzymała na rachunek, a które dotyczą wykonania zobowiązań przyszłego okresu sprawozdawczego - kwartału następnego roku budżetowego. Takie środki jako depozyt wykazuje jednostka, która przekazała te środki np. na wynagrodzenia dla pracowników innej jednostki ponoszone w następnym okresie sprawozdawczym, tj. w I kwartale roku budżetowego. Stosownie do § 10 ust. 4 ww. rozporządzenia, sprawozdania należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Ponadto zaniechano sporządzenia jednostkowych kwartalnych sprawozdań Rb-N wg stanu na 31 grudnia 2014 r., 2015 r., 2016 r., 2017 r. dla Urzędu Gminy oraz organu, Sporządzano dwa odrębne sprawozdania, odrębnie dla organu oraz odrębnie dla urzędu. Naruszono tym zasady sporządzania tych sprawozdań określone § 4 ust. 1 pkt 1 i § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773).

Zgodnie z wyjaśnieniami, przyczyną nieprawidłowości w zakresie wykazywania w sprawozdaniu Rb-N na koniec roku w pozycji depozyty na żądanie środków znajdujących się na rachunku bankowym budżetu, była dotychczasowa praktyka w tym względzie, mając na uwadze wcześniejsze rozporządzenie w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych. Sporządzanie odrębnych sprawozdań Rb-N dla jednostki (urząd gminy) oraz dla budżetu (organu) wynikało z tego, iż dane do powyższych sprawozdań generowane były z odrębnych ksiąg rachunkowych tj. ksiąg organu i ksiąg jednostki budżetowej. Ten sposób sporządzania sprawozdań pozwalał łatwiej je uzgodnić z księgami unikając możliwości popełnienia błędów w trakcie sumowania i uzgadniania danych Tak sporządzone sprawozdania są następnie agregowane do zbiorczego sprawozdania (zbiorczo j.s.t.) w aplikacji sprawozdawczej „Bestia”.

Osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie danych w zakresie depozytów do ujęcia w sprawozdaniu Rb-N byli Kierownik Referatu Finansów i Podatków oraz Inspektor tego Referatu.

Sprawozdania Rb-N wg stanu na koniec IV kwartału 2014 r., 2015 r., 2016 r. 2017 r. podpisali: p. Andrzej Grzegorzek – Skarbnik Gminy Milówka oraz z upoważnienia Wójta p. Zbigniew Indyk – Sekretarz Gminy Milówka.

Wniosek nr 11

Sporządzać sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, stosownie do zasad określonych w § 13 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773) oraz § 10 ust. 4 ww. rozporządzenia.

Wniosek nr 12

Podjąć działania w celu zapewnienia prawidłowego sporządzania jednostkowych sprawozdań Rb-N, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773).

- *W latach 2014 - 2018 (do dnia kontroli) w ewidencji pozabilansowej na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” nieprawidłowo podstawą ujmowania zaangażowania środków na realizację robót budowlanych lub usług były wystawione faktury VAT, zamiast zawarte umowy na wykonanie robót lub usług. Było to niezgodne z opisem konta 998 zawartym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.), a od 1 stycznia 2018 r. w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911). Stosownie do przywołanych przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. konto 998 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych danego roku budżetowego, a na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym. Ewidencja szczegółowa do konta 998 jest prowadzona według podziałek klasyfikacyjnych i powinna zapewnić w szczególności ustalenie kwoty niewygasających wydatków. Na koniec roku konto 998 nie wykazuje salda. Zgodnie z uzasadnieniem projektu ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów zmieniono opis konta pozabilansowego 998 poprzez rezygnację z odniesienia do planu finansowego jednostki, zaproponowano również, aby z opisu konta wynikało, że służy ono do ewidencji kwot wynikających z umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym. Zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), plany kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, powinny uwzględniać, że ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów - także zaangażowanie środków.*

W zkładowym planie kont dla Urzędu Gminy Milówka, wprowadzonym zarządzeniem Nr 0050-117/2012 Wójta Gminy z dnia 10 grudnia 2012 r. w sprawie zmiany zarządzenia Nr 0050-11/2011 z dnia 3 lutego 2011 r. dotyczącego wprowadzenia zasad (polityki rachunkowości) w Urzędzie Gminy Milówka, zasady prowadzenia konta 998 zostały opisane następująco: „Ewidencja szczegółowa prowadzona jest według szczegółowości planu finansowego z wyodrębnieniem planu niewygasających wydatków”.

Powyższe dotyczyło trzech zadań inwestycyjnych, udzielonych w oparciu o przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, w wyniku przeprowadzonych postępowań zawarto umowy:

1) w dniu 24 lipca 2017 r. na kwotę 248.283,50 zł na zadanie pn. „Zmiana sposobu użytkowania piętra południowo-zachodniego skrzydła budynku Gimnazjum na Przedszkole wraz z projektem przebudowy części parteru w celu lokalizacji nowej kuchni oraz budową nowego węzła sanitarnego w miejscu istniejącego magazynu – ETAP I”.

Zaangażowanie środków finansowych do umowy ujęto na koncie 998 w dniu 17 października 2017 r., tj. w dniu wpływu do Urzędu Gminy Milówka faktury za wykonanie zadania. W ramach realizacji ww. inwestycji zawarto także:

- w dniu 15 marca 2017 r. umowę o prace projektowe na kwotę 59.655,00 zł, zaangażowanie do tej umowy ujęto na koncie 998 w dniu wpływu do Urzędu Gminy Milówka faktury za wykonanie usługi, tj. 3 lipca 2017 r.,

- w dniu 21 lipca 2017 r. umowę o wykonanie nadzoru inwestorskiego na kwotę 3.813,00 zł, zaangażowanie do tej umowy ujęto na koncie 998 w dniu wpływu do Urzędu Gminy Milówka faktury za wykonanie usługi, tj. 18 października 2017 r.

2) w dniu 15 marca 2018 r. na kwotę 950.000 zł na zadanie pn. „Adaptacja budynku starej remizy strażackiej w Milówce na cele prowadzenia usług aktywizacji społeczno – zawodowej w formule zaprojektuj i wybuduj”. Nie ujęto zaangażowania środków finansowych do tej umowy na koncie 998. Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika Referatu Finansów i Podatków, wykonawca do dnia kontroli nie wystawił żadnej faktury.

3) w dniu 18 marca 2016 r. na kwotę 19.434,00 zł na zadanie pn. „Wykonanie kompletnej dokumentacji projektowo-kosztorysowej wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego przebudowy i rozbudowy budynku kina w Milówce”. Na koncie 998 nie ujęto zaangażowanie do tej umowy (umowa z terminem realizacji do 20 czerwca 2016 r. nie została wykonana).

Zadania w zakresie ujmowania zaangażowania wydatków budżetowych roku bieżącego na koncie 998 należały do pracowników Referatu Finansów i Podatków. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 13

Ewidencjonować prawne zaangażowanie wydatków budżetowych danego roku budżetowego na koncie 998 na podstawie zawieranych umów, stosownie do opisu funkcjonowania tego konta zawartego w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911), z uwzględnieniem art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

Wniosek nr 14

Dostosować zasady prowadzenia konta 998 zawarte w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości do wymogów opisu tego konta zawartego w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911), mając na uwadze art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.) oraz art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

- *W latach 2014- 2017 nieprawidłowo prowadzono ewidencję na kontach pozabilansowych 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”, 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”, które na dzień 31 grudnia każdego roku wykazywały salda Ma na kontach 998, 980 oraz salda Wn i Ma na koncie 999.*

Naruszono tym zasady funkcjonowania tych kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.). Zgodnie z opisem funkcjonowania ww. kont, na koniec roku konta 998,980 nie wykazują sald, a konto 999 koniec roku może wykazywać saldo Ma oznaczające zaangażowanie wydatków budżetowych lat przyszłych. Na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym.

W zakładowym planie kont dla Urzędu Gminy Milówka, wprowadzonym zarządzeniem Nr 0050-117/2012 Wójta Gminy z dnia 10 grudnia 2012 r. w sprawie zmiany zarządzenia Nr 0050-11/2011 z dnia 3 lutego 2011 r. dotyczącego wprowadzenia zasad (polityki rachunkowości) w Urzędzie Gminy Milówka, zasady prowadzenia ww. kont zostały opisane następująco: w zakresie kont 998, 999 „Ewidencja szczegółowa prowadzona jest według szczegółowości planu finansowego z wyodrębnieniem planu niewygasających wydatków”, w zakresie 980 „Ewidencja szczegółowa prowadzona jest wg szczegółowości planu finansowego.”

Zgodnie z wymogami § 20 ust.3 obowiązującego od stycznia 2018 r. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911), ewidencja na kontach pozabilansowych może być prowadzona w inny sposób ustalony przez jednostkę pod warunkiem, że zapewni wykonanie obowiązków sprawozdawczych wynikających z odrębnych przepisów.

Ponadto, w zestawieniach obrotów i sald księgi głównej – syntetyka – konta pozabilansowe ujęto konto 910, na którym co roku odnotowywane były obroty. Powyższe konto nie zostało

wprowadzone w uregulowaniach wewnętrznych dotyczących planu kont. Stosownie do art. 10 ust.1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn.zm.), jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą przyjęte przez nią zasady(politykę) rachunkowości.

Zgodnie z wyjaśnieniami Skarbnika Gminy, powyższe spowodowane było brakiem dokonania stosownych księgowania na kontach 998, 980 na koniec roku. Błędy w prowadzeniu tej ewidencji miały zapewne wpływ na rozbieżności pomiędzy stroną Ma 998 a kolumną Zaangażowanie sprawozdania Rb-28S. Wykazanie sald Wn i Ma konta 999 spowodowane było tworzeniem w poszczególnych latach do tego konta dodatkowych kont, o odpowiednich dla tych lat rozwinięciach przykładowo: dla roku 2014- konto 999-14, dla roku 2015-konto 999-15, dla roku 2016 konto 999-16, dla roku 2017 konto 999-17.

W wyniku tego po przeniesieniu obrotów w styczniu następnego roku na konto 998 salda się nie zniosły i przechodziły na kolejne lata. Konto pozabilansowe 910 10 (Zaległości) 910 12 (Skutki obniżenia górnych stawek), 910 13 (Skutki udzielonych ulg ...), 910 14 (Skutki decyzji ...), 15 (Rozłożenia na raty) to konto techniczne, ujmowane są tu dane ewidencjonowane w rejestrze opłat oraz księgowości podatkowej. Służą do wypełnienia kolumn 6,10,12,13,14,15 wg podziałek klasyfikacji budżetowej w kwartalnych sprawozdaniach Rb-27S.

Zadania w zakresie prawidłowego zorganizowania prowadzenia rachunkowości jednostki Urzędu Gminy należały do p. Andrzeja Grzegorzka – Skarbnika Gminy. Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji na kontach pozabilansowych należały do pracowników Referatu Finansów i Podatków. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 15

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansów i Podatków w zakresie prowadzenia prawidłowej ewidencji kont 998, 980, 999, stosownie do zasad funkcjonowania ww. kont określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911) oraz rozważyć uzupełnienie przepisów wewnętrznych regulujących politykę rachunkowości o zasady prowadzenia pozabilansowej ewidencji do konta 910, mając na uwadze art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn.zm.) oraz art 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

- Zaniechano do dnia kontroli prowadzenia prawidłowej ewidencji do pozabilansowego konta 977- 100 „Zobowiązania warunkowe” z tytułu wydanych zezwoleń na usuwanie drzew z nieruchomości stanowiących własność Gminy Milówka wynikających z siedmiu decyzji administracyjnych Starosty Żywieckiego wydanych w latach 2010 – 2014 na łączną kwotę 759.353,42 zł poprzez brak:
 - ujęcia w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Milówka na ww. koncie decyzji umarzających opłaty z tytułu usuwanych drzew i krzewów.

W myśl zasad funkcjonowania ww. konta określonych zarządzeniem Nr 0050-62/2014 z dnia 17 września 2014 r. w sprawie zmiany zarządzenia Nr 0050-11/2011 z dnia 3 lutego 2011 r. dotyczącego wprowadzenia zasad (polityki rachunkowości) w Urzędzie Gminy Milówka, w celu wyodrębnienia prowadzenia ewidencji pozabilansowej dla zobowiązań warunkowych Urzędu Gminy Milówka z tytułu wydanych zezwoleń na usuwanie drzew z nieruchomości stanowiących własność Gminy Milówka, prowadzi się konto pozabilansowe 977-100 zobowiązania warunkowe, na stronie Ma tego konta księguje się ze znakiem plus zwiększenia wartości zobowiązania warunkowego wynikającego z decyzji. Na stronie Ma tego konta księguje się ze znakiem minus zmniejszenia wartości zobowiązania warunkowego wynikającego z decyzji Starostwa Powiatowego w Żywcu, po upływie okresu warunkowego, na podstawie sporządzonego protokołu. Zobowiązano kierownika Referatu Inwestycji i Rozwoju Gminy do niezwłocznego przekazywania do Referatu Finansów i Podatków, zarówno kopii ww. decyzji administracyjnych, jak i kopii protokołu (dokumentu) sporządzonego po upływie warunkowego, wynikających z decyzji.

Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika Referatu Inwestycji i Rozwoju Gminy, w przypadku 6 decyzji Starosty Żywieckiego zezwalających na usunięcie drzew i krzewów, dokonano oględzin żywotności nasadzeń zastępczych drzew i umorzono ww. opłaty. Natomiast naliczona opłata w wysokości 20.628,21 zł decyzją z dnia 16 marca 2011 r. znak: WOŚ-613.22.2011 nie została umorzona ze względu na brak kontroli wykonania obowiązku nasadzeń zastępczych. W związku z powyższym, Wójt Gminy Milówka zwróci się z wnioskiem do Starosty Żywieckiego o przeprowadzenie oględzin nasadzeń zastępczych zgodnie z ww. decyzją i umorzenie opłaty z tytułu usunięcia drzew. Pomimo staranności w wykonywaniu obowiązków służbowych, pracownik ds. ochrony środowiska przeoczył obowiązek przekazywania decyzji umarzających opłaty z tytułu usuwanych drzew i krzewów. W celu uniknięcia w przyszłości podobnych nieprawidłowości, decyzje dotyczące opłat będą przekazywane do Referatu Finansów i Podatków na etapie dekretowania przychodzącej korespondencji.

Przyczyną powyższego był brak przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi.

W dniu 17 lipca 2018 r. przekazano do Referatu Finansów i Podatków decyzje umarzające ww. opłaty z tytułu usuwanych drzew i krzewów. Stosownie do art. 84 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.), jeżeli przesadzone albo posadzone drzewa lub krzewy zachowały żywotność po upływie 3 lat od ich przesadzenia lub posadzenia, lub nie zachowały żywotności z przyczyn niezależnych od posiadacza nieruchomości, należność z tytułu ustalonej opłaty za usunięcie drzew lub krzewów podlega umorzeniu.

Należy nadmienić, że nieprawidłowość w zakresie braku: ustalenia zasad oraz prowadzenia ewidencji z tytułu wydanych ww. decyzji oraz przepływu informacji pomiędzy ww. Referatami została stwierdzona w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK- 6100/17/4/14 z dnia 4 września 2014 r.

Wniosek nr 16

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Milówka w zakresie przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi

z tytułu wydanych decyzji umarzających opłaty z tytułu usuwanych drzew i krzewów w celu ujęcia tych operacji na koncie pozabilansowego konta 977- 100, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta określonego w zakładowym planie kont wprowadzonym zarządzeniem Nr 0050-11/2011 Wójta Gminy Milówka z dnia 3 lutego 2011 r. (ze zmianami), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

- *W latach 2016 - 2018 (do 30 czerwca) dokonywano zwrotów wadium wniesionego w pieniądzu przez wykonawców przystępujących do postępowań przetargowych na udzielenie zamówienia publicznego bez należnych wykonawcom odsetek, czym naruszono art. 46 ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759 z późn.zm.). Stosownie do ww. przepisu, jeżeli wadium wniesiono w pieniądzu, zamawiający zwraca je wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez wykonawcę.
Na rachunku bankowym „depozyty” przypisywane były przez bank odsetki od gromadzonych na nim środków w wysokości 0,7 % w skali rocznej i w ostatnim dniu każdego roku.*

W 2016 r. zwrócono 4 wadia wniesione przez wykonawców przystępujących do przetargu na udzielenie zamówienia publicznego na łączną kwotę 56.000,00 zł, a w 2017 r. zwrócono 1 wadium na kwotę 5.000,00 zł.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej w systemie komputerowym FK w zakresie rachunku bankowego „depozyty” należały do Głównego Specjalisty ds. Finansowych w Referacie Finansów i Podatków. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Finansów i Podatków.

Wniosek nr 17

Dokonywać zwrotów wadium wniesionego w pieniądzu przez wykonawców przystępujących do postępowań przetargowych na udzielenie zamówienia publicznego z należnymi wykonawcom odsetkami, stosownie do art. 46 ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 z późn. zm.), mając na uwadze art. 4 ust.1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. poz.1530) oraz art. 5 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

- *W latach 2016 - 2018 (do dnia kontroli) ujmowano w ewidencji księgowej na koncie 135 – „Rachunek środków specjalnego przeznaczenia” zapisem ujemnym (czerwonym) w korespondencji z kontem 240 – „Pozostałe rozrachunki” oraz kontem 851 – „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wpływy z tytułu refundacji przez inne jednostki lub osoby fizyczne wcześniej poniesionych wydatków.
Powyższym naruszono zasady funkcjonowania kont 135 i 240 opisane w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu*

terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.). Obecnie zasady funkcjonowania ww. kont zostały określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911).

Powyższe zasady nie przewidują możliwości stosowania zapisów ujemnych (czerwonych). Według opisu na stronie Wn konta 135 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunki bankowe, a na stronie Ma wypłaty środków z rachunków bankowych. Na stronie Wn konta 240 ujmuje się powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenia zobowiązań a na stronie Ma konta 240 – powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń. Powyższe zasady były także zawarte przy opisie kont 135 i 240 zawartym w wewnętrznych uregulowaniach.

W toku kontroli wyjaśniono, że ujęcie takie zastosowano, gdyż komisja socjalna corocznie dokonuje rozliczenia środków funduszu socjalnego. Analizując poniesione wydatki funduszu socjalnego, w stosunku do osiągniętych wpływów uznano, że refundowany wydatek nie stanowi zwiększenia funduszu.

Zgodnie z art. 25 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn.zm.), stwierdzone błędy w zapisach poprawia się: przez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów, dokonywane tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej w systemie komputerowym FK w zakresie kont 135, 240, 851 należały do pracowników Referatu Finansów i Podatków.

Zadania w zakresie prawidłowego zorganizowania prowadzenia rachunkowości jednostki Urzędu Gminy należały do p. Andrzeja Grzegorzka – Skarbnika Gminy, w związku z powierzeniem pismem ROK.0052.3.2011 z dnia 10 lutego 2011 r. przez Wójta Gminy, obowiązków i odpowiedzialności wynikających z art. 54 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Wniosek nr 18

Zaprowadzić zasadę ujmowania operacji gospodarczych na kontach 135, 240, 851 w ewidencji księgowej zapisami dodatnimi (czarnymi), stosownie do opisu funkcjonowania ww. kont zawartych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911).

- Na przełomie lat 2017/2018 koszty działalności ujęto w nieprawidłowym okresie sprawozdawczym w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Milówka, czym naruszono art. 6 ust. 1 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.). Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości,

w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. W myśl art. 20 ust. 1 ustawy, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Takie ujęcie zdarzeń było również niezgodne z przyjętą do stosowania w Urzędzie Gminy Milówka polityką rachunkowości, w zakresie dotyczącym ujmowania w kosztach zdarzeń gospodarczych, wynikających z dokumentów wpływających do jednostki w danym roku za rok poprzedni. Zasady ujmowania zdarzeń gospodarczych określone zostały w zarządzeniu Nr 0050-11/2011 z dnia 3 lutego 2011 r. Wójta Gminy Milówka (ze zmianą) wg którego, wszystkie koszty na rzecz jednostki obciążające rok obrachunkowy należy ujmować w księgach danego roku, na podstawie dokumentów które wpłyną do jednostki do 14 stycznia następujące po danym roku obrotowym.

Powyższe dotyczyło kosztów wynikających z listy wypłat za prace społeczne - użyteczne za miesiąc grudzień 2017 r. na łączną kwotę 2.381,40 zł oraz faktury nr 502/17/VAT z dnia 29 grudnia 2017 r. za usługę na kwotę 2.200,00 zł, które błędnie ujęto w kosztach w księgach 2018 r. pod datą wpływu w dniu 9 stycznia 2018 r. pomimo, że dotyczyły roku poprzedniego i zostały sporządzone do 14 stycznia 2018 r.

Nieprawidłowość w tym zakresie stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej, Znak: WK- 6100/17/4/14 z dnia 4 września 2014 r.

Zadania w zakresie kwalifikowania i księgowania kosztów do ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy należały do Kierownika Referatu Finansów i Podatków Gminy Milówka. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Andrzej Grzegorzek – Skarbnik Gminy Milówka.

Wniosek nr 19

Ujmować koszty działalności do prawidłowego okresu sprawozdawczego w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Milówka, zgodnie z art. 6 ust. 1 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.).

- W latach 2016 - maj 2018 naliczone składki Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za dany miesiąc ujmowano w kosztach działalności w następnym okresie sprawozdawczym w księgach rachunkowych jednostki Urząd Gminy, czym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn.zm.). Według ww. przepisu, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

W myśl art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 z późn.zm.), plany kont dla jednostek budżetowych powinny uwzględniać wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów – także zaangażowanie środków.

Skutkiem powyższego było nie wykazywanie w sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych j.s.t. zobowiązań niewymagalnych z powyższego tytułu. Stanowiło to kwoty: za okres od stycznia do 31 marca 2016 r. – 794,00 zł, od stycznia do 30 czerwca 2016 r. – 811,00 zł, od stycznia do 30 września 2016 r. -3.708,00 zł, od stycznia do

31 grudnia 2016 r - 4.119,00 zł, od stycznia do marca 2017 r. -4.003,00 zł, od stycznia do 30 czerwca 2017 r. – 3.257,00 zł, od stycznia do 30 września 2017 r. –4.588,00 zł, od stycznia do 31 grudnia 2017 r. – 4.489,00 zł oraz od stycznia do 31 marca 2018 r. – 4.643,00 zł.

Zadania w zakresie kwalifikowania i księgowania kosztów do ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy w zakresie naliczonych składek na PFRON należały do Głównego Specjalisty ds. Finansowych w Referacie Finansów i Podatków. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 20

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansów i Podatków w zakresie prawidłowego ujmowania w koszty w odpowiednich okresach sprawozdawczych operacji naliczonych składek PFRON, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.), mając na uwadze art. 40 ust. 2 pkt 2 oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

- W 2016 r. przeprowadzono inwentaryzację środków trwałych i pozostałych środków trwałych wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r., będących w użytkowaniu następujących jednostek: OSP Milówka, OSP Nieleddwia, OSP Kamesznica, OSP Laliki i OSP Szare, w drodze spisu z natury dokonanego przez pracowników Urzędu Gminy Milówka, powołanych w skład zespołu spisowego zarządzeniem Nr 0050-82/2016 Wójta Gminy Milówka z dnia 14 grudnia 2016 r. Naruszono tym art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanym przepisem, powierzone kontrahentom własne składniki aktywów należy zinwentaryzować drogą uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic.

Z powyższych przepisów wynika, że jednostki winny przeprowadzić inwentaryzację we własnym zakresie, jednocześnie powiadamiając właściciela środków trwałych i pozostałych środków trwałych o wynikach tej inwentaryzacji.

Powyższe było także niezgodne z postanowieniami punktu 4 zatytułowanego „Metody i terminy inwentaryzowania składników majątkowych” załącznika nr 1 „Ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych” do polityki rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 0050-11/2011 Wójta Gminy Milówka z dnia 3 lutego 2011 r. (ze zmianami).

W przywołanych regulacjach określono, że w jednostce jedną z form przeprowadzania inwentaryzacji jest uzgodnienie z kontrahentami powierzonych im własnych składników aktywów drogą potwierdzenia zgodności ich stanu wykazywanego w księgach jednostki oraz wyjaśnienie i rozliczenie ewentualnych różnic.

Zgodnie z zarządzeniem Nr 0050-82/2016 Wójta Gminy Milówka z 14 grudnia 2016 r. za przeprowadzenie inwentaryzacji odpowiadała Komisja Inwentaryzacyjna. Opracowanie projektów zarządzeń wydawanych przez Wójta Gminy Milówka dotyczących przeprowadzenia inwentaryzacji należało do p. Zbigniewa Indyk – Sekretarza Gminy Milówka. Wyniki inwentaryzacji zatwierdził p. Robert Piętka – Wójt Gminy Milówka.

Wniosek nr 21

Zaprzestać przeprowadzania inwentaryzacji w podmiotach innych niż Urząd Gminy Milówka oraz przeprowadzać inwentaryzację środków trwałych przekazanych innym podmiotom poprzez uzyskanie od nich potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu aktywów, zgodnie z wymogami art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.) oraz regulacjami wewnętrznymi dotyczącymi przeprowadzania inwentaryzacji, zawartymi w polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 0050-11/2011 Wójta Gminy Milówka z dnia 3 lutego 2011 r. (ze zmianami).

W zakresie dochodów z tytułu podatków lokalnych:

- *Do dnia kontroli nieprawidłowo przeprowadzono czynności sprawdzające w zakresie wykazywanych przez podatników danych w informacjach w sprawie podatku od nieruchomości, korektach tych informacji. Organ podatkowy nie wzywał podatników do udzielenia w wyznaczonym terminie niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia informacji wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelności danych w nich zawartych.*

Zgodnie z art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r., poz. 201 z późn.zm.), organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

W myśl art. 274a § 2 tej ustawy, w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. Ponadto, organ podatkowy pierwszej instancji, przeprowadza kontrolę podatkową u podatników, o której mowa w art. 281 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, a zgodnie z art. 281 § 2 ww. ustawy, celem kontroli podatkowej jest sprawdzanie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego. Powyższe dotyczyło:

➤ *podatnika o nr ewidencyjnym 1/1386 (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą), który złożył do Urzędu Gminy Milówka korektę informacji w sprawie podatku od nieruchomości IN-1 za 2017 r. sporządzoną 30 listopada 2017 r. W korekcie tej informacji, podatnik wykazał powierzchnię budynków mieszkalnych oraz w pozycji powierzchnia budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz części budynków mieszkalnych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, wskazał podstawę do opodatkowania - 6 m², a w pozycji powierzchnia budynków lub ich części związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej przez podmioty udzielających tych świadczeń, wskazał podstawę opodatkowania – 14 m². Jednocześnie podatnik nie wypełnił w informacji pozycji powierzchnia gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków.*

W decyzji w sprawie wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego za rok 2018 wystawionej w dniu 23 stycznia 2018 r. ww. podatnikowi, przedmiotem opodatkowania nie objęto gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. W decyzji tej ustalono wymiar dla budynków mieszkalnych, dla budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej lub ich części zajętych na prowadzenie działalności

gospodarczej i dla budynków lub ich części związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, gruntów ornych kl. IV a i kl. IV b i kl. V oraz lasu.

Organ podatkowy nie wezwał podatnika do złożenia wyjaśnień w zakresie prawidłowości opodatkowania ww. nieruchomości, pomimo że w dokumentacji przyznającej zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych do wniosku przedsiębiorcy, którym był ww. podatnik, dołączono wydane ww. podatnikowi decyzje: nr 895/16 z dnia 21 grudnia 2016 r. Państwowego Inspektoratu Sanitarnego zatwierdzającą zakład małej gastronomii – obiekt tymczasowy zlokalizowany przy wyciągu narciarskim do prowadzenia działalności, a także nr 876/2014 z dnia 25 września 2014 r. zatwierdzającą projekt budowlany i udzielenie pozwolenia na budowę wyciągu narciarskiego orczykowego wraz z oświetleniem oraz budowę sterowni z zapleczem magazynowo –kasowym na 16 działkach, w tym na działce będącej przedmiotem użytkowania na podstawie umów przekazania w użytkowanie z 15 sierpnia 2018 r. Na podstawie ww. umów, których kserokopie dołączono do wniosku przedsiębiorcy, przekazano ww. podatnikowi działkę do używania i pobierania pożytków. Umowy zawarto pomiędzy ww. podatnikiem, a podatnikiem podatku od nieruchomości o nr ewidencyjnym 2/637 na czas nieokreślony.

Organ podatkowy nie wszczął postępowania w tym zakresie.

W myśl art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1785 z późn. zm.), grunty, budynki, budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki, budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, chyba że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych. Stosownie do wymogów art. 2 ust.1 ww. ustawy, podatkiem od nieruchomości podlegają: grunty; budynki lub ich części; budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Ponadto podatnik ten nie składał w latach 2014 - 2018 do dnia zakończenia kontroli, informacji o gruntach IR-1 oraz Informacji o lasach IL-1, które winien złożyć na formularzach określonych przez Radę Gminy Milówka uchwałą Nr XV/68/2015 z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie określenia wzoru formularzy informacji i deklaracji na podatek od nieruchomości, rolny, i leśny.

Według wyjaśnień złożonych w trakcie kontroli, przedsiębiorca jest właścicielem działek o łącznej pow. 0,9247 ha, które figurują w ewidencji podatkowej jako grunty kl. V i VI i są zwolnione z podatku. Grunty wchodzące w skład nieruchomości będących własnością ww. podatnika zostały opodatkowane na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków.

Zakład małej gastronomii przy wyciągu narciarskim nie został opodatkowany, ponieważ nie został zadeklarowany przez właściciela. Wyciąg narciarski także jako budowla nie został opodatkowany podatkiem od nieruchomości ponieważ podatnik nie złożył w tej sprawie informacji, a złożył informacje IN-1 deklarując powierzchnię do opodatkowania dotyczącą działalności gospodarczej prowadzonej w budynku mieszkalnym w innej miejscowości.

➤ *podatnika o nr ewidencyjnym 2/637, współwłaścicieli działki przekazanej w użytkowanie na podstawie umów z 15 sierpnia 2014 r. W wydanych decyzjach w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości na 2018 r. nie było części wymiaru wyliczonego w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Przedmiotem opodatkowania był budynek mieszkalny oraz grunty pozostałe. W aktach sprawy brak było Informacji w sprawie podatku od nieruchomości IN-1, którą winni złożyć podatnicy.*

➤ podatnika o nr ewidencyjnym 14/472 - (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą), któremu w decyzji z dnia 23 stycznia 2018 r. w sprawie wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego na rok 2018 obliczono wymiar podatku od nieruchomości związany z prowadzeniem działalności gospodarczej na pow. 50,4 m², jednak nie objęto opodatkowaniem gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Podatnik ten w Informacji w sprawie podatku od nieruchomości IN-1 z dnia 5 grudnia 2005 r. zadeklarował wyłącznie budynki związane z działalnością gospodarczą.

W myśl art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych to osoby fizyczne są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia, mającego wpływ na wysokość opodatkowania w tym roku.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji podatkowej oraz dokonywania wymiaru podatków wykonywali pracownicy Referatu Finansów i Podatków. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 22

Wszczęć postępowanie podatkowe wobec podatników o nr ewidencyjnych 1/1386, 2/637, 14/472 w trybie art. 165 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r., poz. 800 z późn.zm.) celem ustalenia zobowiązania w podatku od nieruchomości w prawidłowej wysokości.

Wniosek nr 23

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansów i Podatków w zakresie egzekwowania od podatników obowiązku złożenia informacji na podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek leśny, korekt tych informacji oraz dokonywania czynności sprawdzających tych informacji, stosownie do wymogów art. 272 pkt 3, art. 274 a § 1, § 2, art. 281 § 1, § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r., poz. 800 z późn. zm.), mając na uwadze art.1a ust. 1 pkt 3, art. 2 ust.1, art. 6 ust.6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1445 z późn. zm.), art. 6a ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r.(Dz. U. z 2017 r. poz.1892), art. 6 ust.2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1821) oraz wzory formularzy informacji podatkowych, stanowiących załączniki do uchwały Rady Gminy Milówka Nr XV/68/2015 z dnia 30 listopada 2015 r., zmienionej uchwałą Nr XVI/81/2015 z dnia 30 grudnia 2015 r.

W zakresie dochodów z tytułu dzierżawy:

- W latach 2014 - 2018 (do dnia kontroli) nie podejmowano czynności w celu wyegzekwowania od dzierżawców gminnych nieruchomości prowadzących działalność gospodarczą, nieterminowo regulujących należności z tytułu czynszu dzierżawnego, zwrotu równowartości kwoty 40 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne,

stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności. Powyższe było niezgodne z art. 10 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 403 z późn. zm.).

Dotyczyło to dzierżawców o numerach kart kontowych: #3052143, #3444855, #3051956, 000055. W latach 2017 - 2018 opóźnienia w zapłacie czynszu przez ww. kontrahentów dotyczyły łącznie 56 faktur (wystawionych za miesiące od stycznia 2017 r. do maja 2018 r.), zwłoka w zapłacie należności wynosiła od 1 do 80 dni.

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi w trakcie kontroli przez p. Andrzeja Grzegorzka – Skarbnika Gminy, Gmina Milówka nie korzystała z uprawnienia wynikającego z art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Żadnemu z pracowników Urzędu gminy Milówka nie powierzono obowiązków z tytułu egzekwowania ww. należności.

Wniosek nr 24

Przeanalizować terminy płatności należności cywilnoprawnych przez kontrahentów prowadzących działalność gospodarczą, a w przypadku nieterminowych wpłat podjąć działania w celu dochodzenia należności, o których mowa w art. 10 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 684 z późn. zm.) oraz powierzyć obowiązki z tytułu egzekwowania należności z mienia gminnego pracownikom Urzędu Gminy Milówka, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie dochodów z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- *W latach 2014 - 2017 przeznaczano nadwyżkę dochodów z tytułu opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na inne cele, niż wskazane w art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.).*

Różnica pomiędzy wpływami z opłaty za zezwolenia na sprzedaż alkoholi, a wydatkami dokonanymi w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wykazywała każdorazowo nadwyżkę: w 2014 r. w wysokości 51.928,68 zł, w 2015 r. w wysokości 56.396,53 zł, w 2016 r. w wysokości 63.338,26 zł, w 2017 r. w wysokości 84.908,81 zł. W budżetach Gminy Milówka ww. latach nie planowano nadwyżki dochodów z ww. tytułu nad planowanymi wydatkami.

Na koniec 2014 r. wykonano budżet z deficytem 901.903,85 zł, na koniec 2015 r. wykonano budżet z nadwyżką 865.089,04 zł, na koniec 2016 r. wykonano budżet z deficytem 69.846,35 zł, natomiast na koniec 2017 r. wykonano budżet z nadwyżką 334.166,00 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez Specjalistę ds. obsługi Rady i GKRPA, zadania zapisane w Programach realizowane są praktycznie w całości.

W myśl art. 18² ww. ustawy, dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń lub jednorazowych zezwoleń na sprzedaż alkoholu wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii, a także zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii. Wskazane dochody nie mogą być przeznaczane na inne cele.

Za prawidłową gospodarkę finansową, zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) odpowiadał p. Robert Piętka – Wójt Gminy Milówka.

Wniosek nr 25

Zapewnić wydatkowanie środków pochodzących z dochodów z tytułu opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyłącznie na cele wskazane w art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.).

W zakresie sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń dla nauczycieli:

- *W latach 2015 - 2018 nieprawidłowo sporządzono sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego za lata 2014 - 2017, w zakresie danych dotyczących średniorocznej liczby etatów nauczycieli wszystkich stopni awansu zawodowego prezentowanych w kolumnach 6 i 7 formularza tego sprawozdania, niezgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 6, poz. 35 z późn. zm.).*

W ww. kolumnach sprawozdania należało wykazać średnioroczną liczbę etatów odrębnie dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych:

1) od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia (kol. 6) - ustaloną jako średnią arytmetyczną liczby etatów w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia;

2) od dnia 1 września do dnia 31 grudnia (kol. 7) - ustaloną jako średnią arytmetyczną liczby etatów w okresie od dnia 1 września do dnia 31 grudnia.

Natomiast w ww. sprawozdaniu wykazano średnioroczną liczbę etatów dla całego roku, bez uwzględnienia powyższego podziału.

Błędny sposób wyliczenia średniorocznej liczby etatów nie spowodował skutków finansowych, ponieważ w obydwu powyższych okresach obowiązywały takie same kwoty bazowe.

Sporządzanie sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach prowadzonych przez Gminę Milówka należało do pracowników Referatu Oświaty w Urzędzie Gminy Milówka. Sprawozdania za lata 2014 - 2016 zostały zatwierdzone przez p. Roberta Piętkę – Wójta Gminy Milówka, natomiast za 2017 r. z upoważnienia Wójta Gminy przez p. Zbigniewa Indyk – Sekretarza Gminy Milówka.

Wniosek nr 26

Przeliczyć ponownie, stosownie do objaśnień zawartych załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r.

w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 6, poz. 35 z późn. zm.), średnioroczną liczbę etatów odrębnie dla okresów od 1 stycznia do 31 sierpnia oraz od 1 września do 31 grudnia każdego roku w latach 2014 - 2017, a następnie sporządzić korekty sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego za te lata.

Wniosek nr 27

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Oświaty Urzędu Gminy Milówka w zakresie prawidłowego opracowywania sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, stosownie do objaśnień zawartych załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 6, poz. 35 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych:

- *W 2016 r. przyjęto bez uwag ofertę złożoną przez Stowarzyszenie Uczniowski Klub Sportowy „Lisek” pomimo, że nie zawierała wszystkich informacji wymaganych zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. z 2011 r., Nr 6, poz. 25). W ofercie brak było wypełnienia pkt I ppkt 12 „przedmiot działalności pożytku publicznego”, ppkt 13 „jeżeli oferent/oferenci prowadzi/prowadzą działalność gospodarczą” oraz pkt V ppkt 4 „Informacja, czy oferent/oferenci przewiduje (-q) zlecać realizację zadania publicznego w trybie, o którym mowa w art. 16 ust. 7 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”. W wyniku powyższego konkursu dnia 1 kwietnia 2016 r. zawarto umowę nr 5/Konkurs/2016 w Milówce, na kwotę 10.000,00 zł o wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą: „Promocja piłki nożnej na terenie Gminy Milówka poprzez prowadzenie zajęć dzieci w wieku 6-15 lat oraz organizowanie ogólnopolskiego turnieju piłki nożnej Mundialito”.*

Obowiązki w zakresie oceny formalnej i merytorycznej oferty oraz wyboru należały do członków komisji konkursowej powołanej zarządzeniem Nr 0050-21/2016 Wójta Gminy Milówka z dnia 7 marca 2016 r. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Robert Piętka – Wójt Gminy Milówka.

Wniosek nr 28

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Milówka w zakresie przeprowadzania otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych, stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia

17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2016 r., poz. 1300), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej